Súd:	Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka:	5C/57/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8809206443
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Andrea Zolotová
ECLI:	ECLI:SK:OSVT:2016:8809206443.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou, v právnej veci žalobkyne: X. V., C.. XX.XX.XXXX, S. O. XX zastúpená h&h PARTNERS, advokátska kancelária, s. r. o., Mäsiarska 6, Košice, IČO: 44 323 760 proti žalovanému: SAD Humenné, a.s. so sídlom Fidlikova 1, Humenné, IČO: 36 477 508 zastúpený JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom, AK Námestie slobody 25, Humenné za účasti interventienta KOOPERATÍVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 o náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 18.300 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v pomere 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 07.09.2009 domáhala zaplatenia sumy 18.300 eur ako nemajetkovej ujmy- Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 11.09.2006 o cca 7.15 hod. došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zomrel W. V., C.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XX, okr. Vranov nad Topľou (ďalej len „zosnulý“), a to takým spôsobom, že do osobného vozidla, ktoré viedol zosnulý zozadu narazil autobus, ktorého prevádzateľom bol odporca 1. Priamym vinníkom dopravnej nehody bol odporca 2., ktorý bol v čase nehody zamestnancom odporcu 1. Odporca 2. bol Rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, sp. zn. 2T 138/2006, ktorý bol potvrdený Uznesením Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 1To 24/08 na základe popísaných skutkových okolností uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 TZ a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1, písm. c) TZ, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov nepodmienečne. Dôkazom sú: rozsudok Okresného súdu vo Vranove n.T., sp.zn. 2T 138/2006, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 1To 24/08, zápisnica o ohliadke miesta cestnej nehody k ČVS: ORP-415/ODI-VT-2006, Zápisnica o hlavnom pojednávaní Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. 2T 138/2006 konanom dňa 18.2.2008 (str. 1 a 6. zápisnice - výpoveď Y.. B.Á. Q., podpredsedníčky predstavenstva odporcu 1.) Uvedené dôkazy preukazujú pracovný pomer odporcu 2. u odporcu 1. v čase skutku a zároveň tú skutočnosť, že odporca 1. bol vlastníkom (prevádzkovateľom) vozidla - autobusu, ktorým ku skutku došlo. V prípade, že by súd nepovažoval uvedené dôkazy o týchto skutočnostiach za dostačujúce, navrhuje súdu oboznámiť sa so súdnym spisom ku konaniu Okresného súdu Vranov n.T. sp.zn. 2T 138/2006. Odporca 2. uvedený skutok spáchal pod vplyvom alkoholu, o čom svedčí záznam z vykonanej dychovej skúšky z 11.9.2009 v konaní DU: 364/DI-1-2006. Odporca 2. mal problémy s alkoholom za volantom už cca pol roka pred spáchaním skutku. Na základe zistenia súvisiaceho dopravného priestupku ODI PZ mu bolo príslušným orgánom PZ zadržané vodičské oprávnenie - uložený trest zákazu činnosti za priestupok v trvaní 2 mesiacov, z ktorého mu príslušný orgán polície odpustil časť v trvaní jedného mesiaca. Po zistení uvedeného dal odporca I. odporcovi 2. výpoveď z pracovného

pomeru. Ihneď po odpustení zvyšku trestu zákazu činnosti - vedenia motorového vozidla v máji 2006 však odporca 1. odporcu 2. opäť bez ďalšieho prijal do pracovného pomeru. Po znovu prijatí odporcu 2. do pracovného pomeru (ako ani dlho pred ním) aj napriek vedomosti o nedávnom probléme odporcu 2. s alkoholom pri vedení autobusu odporca 1. nevykonal žiadne, ani námatkové kontroly odporcu 2. na prítomnosť alkoholu pred jazdou autobusom alebo počas nej. Podľa vyjadrenia odporcu 1. poslednú námatkovú kontrolu na prítomnosť alkoholu u odporcu 2. vykonal dňa 27.12.2005 !!! - str. 6 navrhnutého dôkazu č. 4). Pripomína, že odporca 1. je držiteľom viacerých príslušných oprávnení na prepravu osôb a nákladu. V čase skutku, pri ktorom bol usmrtený zosnulý, sa v autobuse nachádzalo viacero maloletých detí, ktoré cestovali do škôl. Skutkovými okolnosťami opísanými v čl. I. došlo k zásahu do práv navrhovateľky ako aj samotného zosnulého na ochranu osobnosti, najmä práva na ochranu života a zdravia a ochranu ich súkromia a rodiny. Tým došlo zo strany odporcu I. alebo odporcu 2. k porušeniu ich práv garantovaných čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Uvedené ústavné zákony, resp. medzinárodné pakty, ktorými je Slovenská republika viazaná boli ďalej realizované v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tomu svedčí aj doterajšia súdna prax, a to ako v Českej tak i Slovenskej republike. Žalobkyňa ďalej uviedla, že život človeka je najvyššou spoločensko-etickou i morálno-právnou kategóriou, ktorej právny systém v právnom štáte poskytuje (alebo aspoň by mal poskytovať) najvyššiu možnú ochranu. Smrť človeka je ujmou nezvratnou a nenahraditeľnou, a to ako pre samotného zomrelého, tak i pre po ňom pozostalé osoby. Navrhovateľka sa so zosnulým zosobášila dňa 30.9.1971. V čase úmrtia zosnulého teda boli manželmi a žili v jednej domácnosti 35 rokov. V manželstve sa im narodili 2 deti, syn U., C.. XX.X.XXXX X. O. B., C.. XX.X.XXXX. Po celú dobu až do úmrtia zosnulého žili navrhovateľka so zosnulým v jednej domácnosti v spoločne svojpomocne postavenom rodinnom dome v O. XX. Za uvedený čas sa medzi navrhovateľkou a zosnulým vytvorili silné dlhoročné harmonické emotívne, ale aj pevné sociálne väzby, ktoré prehlbovali vzájomné harmonické vzťahy so synmi. Navrhovateľka so zosnulým spoločne v harmonickom spolužití prešli všetkými životnými fázami - cez pracovnú kariéru, výchovu oboch synov až do dospelosti a napokon až po dôchodkový vek, kedy sa spoločne tešili, že si spoločne užijú „jeseň života“ a dlho predtým si robili plány ako ju spoločne strávia. Protiprávnym zásahom odporcov došlo k nezvratnej, nenahraditeľnej a neodčiniteľnej deštrukcii týchto interpersonálnych väzieb tvoriacich základ a rámec jej súkromného života a tým k intenzívnemu zásahu do jej osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život. Uvedený zásah ju ochudobnil o možnosť ďalšieho vzťahu s manželom. Pokiaľ ide o intenzitu, rozsah a dĺžku trvania ujmy ako jedného z činiteľov pre posúdenie jej závažnosti žalobkyňa uvádza, že skutok sa stal de facto pred očami navrhovateľky a priamo pred domom, ktorý so zosnulým spoločne postavili a celý život v ňom prežili, čo na nej zanechalo také dlhodobé nepriaznivé psychické následky, ktorí si vyžiadali a stále vyžadujú psychiatrickú liečbu. Žalobkyňa je ambulantne psychiatricky liečená s tým, že jej stav sa dlhodobo nezlepšuje. Žalobkyňa dlhodobo užíva antidepresíva. Navrhovateľka prežila a stále prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku z nečakanej smrti milovaného manžela. Stratila možnosť viesť s ním súkromný život a je od dňa jeho smrti ochudobnená o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu lásky a radosti s ním prežívanú po takmer celý jej život v harmonickom zväzku. Pokiaľ ide o ohlas ako faktor pre posúdenie závažnosti ujmy, z uvedených dôvodov došlo u navrhovateľky po udalosti a v priamej súvislosti s ňou k zásadnému zníženiu kvality jej života v dôsledku podlomenia jej zdravia. Popri násilnom prerušení vzťahov s navrhovateľkou a následkov z toho plynúcich tak ako sú popísané v predchádzajúcom ustanovení tohto podania, je závažnosť ujmy spôsobenej samotnému zosnulému znásobená tým, že u neho došlo aj k prerušeniu dlhodobo budovaných harmonických rodinných vzťahov nielen k samotnej navrhovateľke ale aj ostatným jemu blízkym, najmä synom a ich rodinám. Žalobkyňa poukazuje na fakt, že škodnou udalosťou došlo k smrti zosnulého len 5 dní po dovŕšení jeho 60tin. Zosnulý bol spolu so synom B. vášnivým rybárom. Zosnulý sa tešil z toho, že po skončení pracovnej kariéry sa bude spolu so synom B. na dôchodku venovať rybárčeniu. Syn U. preto zadovážil chatu pri vodnej nádrži Domaša, kde sa spoločne s bratom a otcom plánovali rekreovať a venovať sa rybárčeniu Zosnulý otec nemalou mierou prispel a plánoval prispieť synovi U. pri kúpe uvedenej chaty ako aj jej rekonštrukcii a zveľadení jej okolia, a to jednak priamo finančne, tak i nepriamo, fyzickou pomocou. To isté platí aj pre stavbu rodinného domu syna B., ktorý začal stavať 1 rok pred smrťou zosnulého. Uvedené zosilňuje fakt, že v období od r. 1995 do r. 2002 žil syn U. a od r. 1996 do r. 2004 žil syn B. vo Veľkej Británii, kde odišli z dôvodu zlepšenia finančnej situácie vlastnej, i finančnej situácie navrhovateľky a zosnulého a so zosnulým sa preto stretávali sporadicky. Zosnulý sa o to viac tešil, že si v dôchodku konečne synov „užije“. Okrem toho po uzavretí manželstva syna B. v ich spoločnej domácnosti žila aj nevesta zosnulého K. X. V., U.. V.. V čase udalosti bola K. v 8. mesiaci tehotenstva. Dňa 18.10.2006 sa narodil synovi B. a neveste K. syn

L.. Zosnulý sa na prvé vnúča nesmierne tešil a robil si plány ako sa mu bude venovať. Všetky uvedené plány zosnulého „padli“ protiprávnym konaním odporcov, ktorým došlo k nenávratnej deštrukcii dlhodobo budovaných rodinných vzťahov a súkromia zosnulého. Zosnulý už nikdy nechytí na Domaši žiadnu rybu a nepohojdá na kolenách vnuka L.. Ďalej v žalobe uvádza, že okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo sú popísané v čl. I tohto návrhu. Opakuje, že v čase, keď k skutku došlo, mal odporca 2. ako vodič linkovej prepravy osôb v ranných hodinách, kedy o.i. cestujúcich prepravoval aj deti do škôl v krvi najmenej 0,48 Mg/1 alkoholu. Odporca I. zásadne zanedbal svoju povinnosť predchádzať vzniku škôd, keďže u odporcu 2. nielen, že nevykonal ani námatkové ani náhodné kontroly na prítomnosť alkoholu v krvi, resp. ich vykonával veľmi sporadicky ale dokonca v tomto konkrétnom prípade cca pol roka pred vznikom udalosti opätovne prijal odporcu 2. do pracovného pomeru, s ktorým ho 2 mesiace pred tým ukončil práve z dôvodu zistenia prítomnosti alkoholu pri jazde u odporcu 2 orgánmi polície. Dokonca ani po tomto znovu-prijatí odporcu 2. do pracovného pomeru, hoci odporca 1. vedel, že odporca 2. mal bezprostredne pred tým problémy s alkoholom za volantom u neho, až do spáchania skutku nevykonal žiadnu skúšku na alkohol pred ani počas jazdy autobusom, do ktorého dňa prešiel cca polrok. Zároveň opätovne poukazuje na to, že základným predmetom podnikania odporcu 1. je preprava ľudí, kde by mal byť obzvlášť daný dôraz na prevenciu pred podobnými udalosťami, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia ľudí. Má za to, že odporcu 1. bude motivovať k riadnemu plneniu týchto povinností (resp. zásadným spôsobom prispeje) len citeľná finančná ujma spôsobená priznaním nárokov uplatnených týmto návrhom. Žalovaný bezprostredne po udalosti v masmédiách deklaroval svoju ochotu uhradiť nároky pozostalých po zosnulom, avšak s odstupom času na tieto svoje deklarácie zrejme „zabudol“. Navrhovateľka spolu so synmi ho totiž listom z 15.8.2008 vyzvali na úhradu ich nárokov po zosnulom. Odporca 1. na túto výzvu odpovedal listom z 24.10.2008, ktorým navrhovateľku spolu s ostatnými pozostalými vyzval na uplatnenie svojich nárokov voči poisťovni odporcu 1. z titulu jeho povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zák. č. 381/2001 Z.z. Uvedené poistenie v zmysle cit. zákona však kryje iba škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel, nie nároky vyplývajúce z porušenia dotknutej osoby na ochranu jej osobnosti, preto bol uvedený postup irelevantný.

2. Žalobkyňa pôvodné ako žalovaného označila v 1.rade SAD Humenné, a.s. a ako žalovaného v 2.rade šoféra autobusu R. O.. Počas konania bolo konanie voči žalovanému v 2.rade zastavené nakoľko voči nemu vzala žalobkyňa návrh späť v celom rozsahu a žiadala konanie voči nemu zastaviť. Voči žalovanému v 2.rade bolo konania zastavené uznesením zo dňa 07.10.2014 a zároveň súd rozhodol aj o trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 2.rade. Tým, že voči žalovanému v druhom rade bolo konanie zastavené, zanikla aj účasť vedľajšieho účastníka v 2.rade.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, žiadal ju ako nedôvodnú zamietnuť a namietal aj pasívnu legitimáciu žalovaného.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to spisom tun. súdu sp.zn. 2T/138/2006 a rozsudkom zo dňa 18.02.2008, zápisnicou o ohliadke miesta dopravnej nehody, evidenčnou kartou vodiča autobusu, výpisom z knihy manželstiev, rodným listom U. V., B. V., lekárskou správou na čl. 31, 32, rodným listom L. V., novinovým článkom v časopise Plus jeden deň z 13.09.2006, výzvou zo dňa 15.08.2008 na čl. 35, listom SAD z 24.10.2008, vyjadrením žalovaného R. O. z 20.12.2009 a jeho odporom proti vydanému platobnému rozkazu na čl. 47,48, vyjadrením žalovaného R. O. na čl. 61-63, potvrdením úradu práce z 05.03.2010, vyjadrením žalobkyne zo dňa 20.05.2010 na čl. 75-77, vyjadrením žalobkyne z 20.06.2010, vyjadrenie VÚ KOOPERATÍVY poisťovne, a.s. z 03.02.2011, vyjadrením žalobkyne zo dňa 14.03.2011, vyjadrením žalovaného R. O. z 01.12.2011 na čl. 142 k účasti vedľajších účastníkov vrátane príloh poistných zmlúv, vyjadrením R. O. z 11.06.2012, výpisom z obchodného registra žalovaného, spisom 3C/27/2012, vyjadrením žalovaného R. O. z 04.07.2013 na čl. 231, znaleckým posudkom č.38/2014, vyjadrením žalobkyne k znaleckému posudku z 03.11.2014, vyjadrením žalobkyne 28.04.2016, spisom tun. súdu 8Ps/11/2015, vyjadrením KOOPERATÍVA, a. s. z 10.10.2016, vyjadrením žalovaného SAD Humenné z 11.10.2016, výsluchom strán sporu a svedkov.

5. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že dňa 11.09.2006 o 7.15 hod. došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zomrel manžel žalobkyne W. V. C.. XX.XX.XXXX. K usmrteniu došlo ako to vyplýva z pripojeného trestného spisu 2T/138/2006 tak, že vodič autobusu R. O. nevenoval dostatočnú pozornosť a nesledoval situáciu na vozovke a neskoro reagoval na skutočnosť, že pred ním idúce osobné motorové vozidlo zn. L. J. J. X,X K..Č.. A. XXX X., ktoré viedol W. V., C.. X.X.XXXX naposledy bytom O. Č.. XX, okr.

Vranov n.T. znížilo rýchlosť, pretože poškodený mienil s motorovým vozidlom odbočiť vľavo z hlavnej cesty do dvora svojho rodinného domu, autobus prednou časťou narazil do zadnej časti osobného motorového vozidla, pričom pri zrážke poškodený W. V. utrpel ťažké zranenia, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol a na osobnom motorovom vozidle zn. L. J. vznikla škoda majiteľovi U. V. vo výške 364.262,- Sk, ako to vyplýva z trestného rozsudku 2T/138/2006. Vinník dopravnej nehody, ktorý ju zavinil, vodič autobusu, ktorý prevádzkoval žalovaný SAD Humenné bol R. O., C.. XX.XX.XXXX. Menovaný bol za spáchaný trestný čin právoplatne odsúdený rozsudkom tun. súdu zo dňa 18.2.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu 1To24/08-213 zo dňa 21.05.2008.

6. Z výpisu knihy manželstiev vyplýva, že žalobkyňa a nebohý W. V. boli manželia, manželstvo uzavreli dňa 30.09.1971. Z manželstva sa im narodili dve deti U. V. X. B. V., ako to vyplýva z rodných listov.

7. Z lekárskych správ z 13.10.2008 a 19.05.2009 vyplýva, že žalobkyňa navštevovala psychiatrickú ambulanciu B.. M. C. A. B., trpela zmiešanou úzkostnou a depresívnou poruchou. Bola jej nasadená farmakologická liečba.

8. Z rodného listu L. V. C.. Q. XX.XX.XXXX vyplýva, že tento je synom syna žalobkyne B. V. X. K. X. V..

9. Dňa 13.09.2006 bol v časopise Plus jeden deň uverejnený článok v nasledovnom znení: Niekoľko metrov od vlastného domu prišiel o život za volantom svojho auta 60-ročný muž v obci Sedliská v okrese Vranov nad Topľou. Tragickú haváriu zapríčinil opitý vodič z povolania, ktorý doňho zozadu narazil autobusom s 15 cestujúcimi. Nehoda sa odohrala v pondelok ráno hneď na začiatku Sedlísk, keď sa Juraj G. vracal z vedľajšej dediny Majerovce. „Bol tam kúpiť chlieb, ale už ho domov nedoviezol“, povedala nám jeho susedka. „Po havárii ešte žil, záchranka ho viezla do Vranova, zomrel až v nemocnici. Auto bolo úplne rozbité, ešte šťastie, že v ňom sedel sám, lebo nikto by v ňom nemal šancu prežiť.“ Podľa policajnej správy chcel Juraj na svojom Opel Corsa zabočiť z hlavnej cesty vľavo do dvora vlastného domu. Zapol smerovku a zastavil, aby dal prednosť protiidúcemu kamiónu. „Vtedy doňho zozadu narazil 32- ročný vodič na linkovom autobuse, ktorý nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu vozidla“, opisuje priebeh havárie prešovský policajný hovorca Daniel Džobaník. Pri dychovej skúške namerali policajti vodičovi autobusu jedno promile! „Vyšetrovateľ vzniesol proti vodičovi obvinenie pre zločin usmrtenia, stíhaný je na slobode,“ dopĺňa D. Džobaník. V podniku SAD Humenné, a.s. majú po tragickej nehode hlavy v smútku „Za celý čas pôsobenia v podniku si nepamätám na jedinú haváriu nášho šoféra, kde by bol nameraný alkohol“, nechápavo krúti hlavou generálny riaditeľ Ing. Jozef Lacký. „A to už ani nehovorím o smrteľnej. So spomínaným vodičom rozviažeme pracovný pomer, alkohol za volantom nemienime tolerovať. Aj doteraz u nás prebiehali náhodné kontroly, teraz budú niekoľkonásobne intenzívnejšie. Boli sme vyjadriť sústrasť rodine nebohého a ponúkli sme pomoc v rámci svojich možností, ale to už ich blízkemu život nevráti.“

10. Výzvou zo dňa 15.08.2008 žalobkyňa vrátane B. V. X. U. V. vyzvali SAD Humenné na úhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s usmrtením W. V.X.U. v sume 1.531.682,- Sk.

11. Z odporu podanom SAD Humenné vyplýva, že s uplatneným nárokom sa nestotožňujú, ani čo do základu a ani výšky. Uviedol, že žalobkyni boli vyplatené všetky poistné plnenia na základe poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, čím boli uhradené všetky nároky žalobkyne z predmetnej škodovej udalosti. K vzniku dopravnej nehody nedošlo osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku a ani žiadnou udalosťou okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke vozidla. K dopravnej nehode došlo výlučne protiprávnym konaním R. O. pod vplyvom alkoholu.

12. Z vyjadrenia KOOPERATÍVY poisťovne, a.s. z 03.02.2011 okrem iného vyplýva, že so žalobným návrhom sa nestotožňujú čo do výšky uplatňovaného nároku ako aj jeho právneho základu. Právny názor spočívajúci vo vzťahovaní zodpovednosti poisťovne (v danom prípade vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade) za nároky uplatňované z titulu ochrany osobnosti považujú za krajne extenzívny, mylný až rozporný so samotným zmyslom a účelom platnej a účinnej právnej úpravy v Slovenskej republike v oblasti zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zákon č. 381/2001 Z. z. o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nároky z titulu ochrany osobnosti nepokrýva, resp. ani nebolo úmyslom zákonodarcu takúto zodpovednosť v rámci označeného zákona reflektovať. S týmto názorom sa stotožnil aj právny zástupca žalobcov vo svojom žalobnom návrhu, citujú: „Uvedené poistenie v zmysle cit. zákona však kryje iba škody

spôsobené prevádzkou motorových vozidiel, nie nároky vyplývajúce z porušenia dotknutej osoby na ochranu jej osobnosti, preto bol uvedený postup irelevantný (§ 4 ods. 2 cit. Zák. č. 381/2001 Z.z.)“. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je osobne spätá s osobou, ktorá sa neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dopustila, takže má výlučne osobný charakter a zaniká smrťou povinnej osoby. Na strane povinnej osoby nie je v prípade jej smrti možný prípadný prechod práv (resp. povinností) na iný subjekt. Je nepochybné, že samotný vedľajší účastník na strane žalovaného v 2. rade nijako a už vôbec nie neoprávnene do osobnostných práv žalobcov nezasiahol. Ďalej poznamenávajú, že právo na náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka a uplatnenie nárokov z titulu práva na ochranu osobnosti sú celkom svojbytné a samostatné nároky, ktorým Občiansky zákonník poskytuje osobitnú ochranu a preto uplatnenie práva na náhradu škody nedoplňuje, nerozširuje, ani nenahrádza uplatnenie nárokov z titulu práva na ochranu osobnosti. Preto zastávajú právny názor, pokiaľ by si chcel poškodený subjekt uplatňovať svoje nároky z titulu ochrany osobnosti v rámci poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla voči poisťovni škodcu, bude potrebné, aby krytie nárokov z daného právneho titulu bolo v poistnej zmluve osobitne zmluvne dojednané. Záverom poznamenávajú, že v súčasnosti prebieha na tunajšom súde konanie pod sp. zn. 3C/226/2009, kde sa nárok tam označených žalobcov odvíja od totožnej poistnej udalosti a je uplatňovaný voči rovnakým účastníkom ako v tunajšom konaní.

13. Z vyjadrenia žalobkyne zo dňa 14.03.2011 na čl. 126 vyplýva, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade považujú v celom za nepravdivé a zavádzajúce a to najmä na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/12/2009 zo dňa 3.3.2010, v zmysle ktorého: - sú súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví nielen ujmy majetkovej povahy (vecná škoda, strata na zárobku), ale aj nemajetkové ujmy (bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia), - právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t.j.: ujmám imateriálnym, morálnym. Citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada (odškodnenie), - s použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v cit. Ustanoveniach zákona č. 381/2001 Z.z. a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Z povinného zmluvného poistenia (zákon č. 381/2001 Z.z.) má poistený právo, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie.

14. Z pripojeného spisu 3C/27/2012 vyplýva, že na tunajšom súde sa viedlo konanie o náhradu nemajetkovej ujmy, kde ako žalobca vystupoval U. V. a žalovaný bol SAD za účasti KOOPERATÍVY poisťovne, a.s. Žaloba sa týkala zaplatenia nemajetkovej ujmy z tých istých skutočnosti ako žalobkyňa v tomto konaní s tým, že ako žalobca vystupoval syn nebohého W. V. a žalobkyne v tomto konaní. Z rozsudku zo dňa 14.05.2014 vyplýva že súd zavial žalovaného SAD Humenné, a.s. zaplatiť žalobkyni sumu 4.150,- eur titulom nemajetkovej ujmy. Tento rozsudok bol rozsudkom Krajského súdu v zo dňa 18.12.2014 potvrdený. Z odôvodnenia tohto rozsudku Krajského súdu vyplýva, že z obsahu spisu, najmä z obsahu podanej žaloby i z prednesov žalobcu vyplýva, že predmetom tohto konania nie je nárok na náhradu škody, ktorý by uplatňoval žalobca proti žalovanému. Žalobca nepochybne uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do jeho práva na súkromie (práva na ochranu osobnosti)upravených ust. § 11 a nasl. Obč. zák.. V konaní nejde teda o uplatňovanie nároku na náhradu škody, či už v zmysle ust. § 420 alebo § 429 Obč. zák. (ako je to zdôraznené v rozhodnutí odvolacieho súdu z 23.1.2014). Ustanovenia § 11 a nasl. Obč. zák. poskytujú právny základ aj nároku na náhradu i nemateriálnej ujmy spôsobenej jednotlivcovi usmrtením jeho blízkej osoby. V prípade, že interpersonálne väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zasahuje protiprávne i objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby, objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby, a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zasahuje návrh, ktorým sa fyzická

osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V takýchto prípadoch je daná aktívna legitimácia tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, lebo právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby, tak ako to má na mysli ust. § 11 Obč. zák.. Žalovaný opätovne v podanom odvolaní namieta svoju vecnú pasívnu legitimáciu. Na záveroch prijatých o tejto otázke odvolacím súdom v rozhodnutí 14Co/47/2013-192 z 23.1.2014 niet dôvodu nič meniť. F. X. v čase, kedy zavinil dopravnú nehodu, plnil povinnosti vodiča u žalovaného. Aj skutková veta rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou 2T 138/2006 z 18.2.2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove 1To 24/08-213 z 21.5.2008 konštatuje, že obžalovaný F. X. viedol jemu zverený linkový autobus zn. Karosa ev. č. 11K-053AR. Konanie zamestnanca žalovaného má za následok zodpovednosť samotnej právnickej osoby vo vzťahu k žalobcovi, nie však zodpovednosť samotného pracovníka právnickej osoby. Ak išlo o konanie pracovníka žalovanej spoločnosti, ktorý plnil povinnosti, ktorými boli rámci úloh vodiča poverený, a pri takejto činnosti realizoval protiprávny úkon vo vzťahu k žalobcovi, zaväzuje toto protiprávne konanie priamo právnickú osobu a nie samotného vodiča. U vodiča môže prichádzať pri splnení podmienok vyplývajúcich zo Zákonníka práce len tzv. regresná náhrada. Možno v tomto odkázať aj na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/228/2012, v ktorom okrem iného bolo konštatované, že vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, je podmienený tým, že ide o zásah neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu). Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom - ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitimáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Do osobnostných práv môže zasiahnuť tak fyzická, ako aj právnická osoba. Odkazuje sa pritom na judikatúru (viď napríklad Zborník III. Najvyššieho súdu, SEVT 198, na strane 180, ktorého sa konštatuje, že subjektom zásahu môže byť tak občan (fyzická osoba), ako aj organizácia - (právnická osoba)) a tiež odbornú právnickú literatúru (napríklad Československé občianske právo, I. zväzok. Obzor Bratislava 1973. str. 167 a 168, resp. Občanský zákoník, Komentár, Praha - Panoráma, 1987, str. 100).Aj súčasnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad R 114/1999. R 38/1996.R 36/2009, R 53/2010. R 38/2012) je jednotne zastavaný názor, že pôvodcom zásahu môže byť nielen fyzická osoba, ale aj právnická osoba. Pokiaľ by bol správny názor, že za zásah, do osobnosti zodpovedá vždy (len) tá fyzická osoba, konkrétnym konaním ktorej bolo zasiahnuté do osobnostných práv, bola by úplne vylúčená možnosť, že za takýto zásah nesie zodpovednosť právnická osoba. Právnické osoby sú však celkom bežne účastníčkami konaní o ochranu osobnosti (porovnaj napríklad rozhodnutia. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2011 sp. zn. 3Cdo/108/2011, 29. júna 2009 sp.zn. 3MCdo/3/2008, 19. mája 2010 sp. zn. 5Cdo/108/2009 a z 27. novembra 2009 sp. zn. 5Cdo/83/2008). So zreteľom na odvolaciu argumentáciu žalovaného je potrebné uviesť, že pre právnické osoby je charakteristické to, že svoju vôľu nevytvárajú samostatne, ale prostredníctvom tých fyzických osôb, ktoré sú na to určené. Len prostredníctvom fyzických osôb právnická osoba tiež prejavuje svoju vôľu navonok, koná, robí právne úkony, zakladá právne vzťahy, vstupuje do právnych vzťahov, uplatňuje práva a plní povinnosti z týchto vzťahov. Ak bezprostredným pôvodcom zásahu do osobnosti bola fyzická osoba, ktorá bola právnickou osobou použitá na výkon jej činnosti, treba vyriešiť otázku, či konanie tejto fyzickej osoby je zásahom, za ktorý nesie zodpovednosť ona sama (bezprostredne konajúca fyzická osoba) alebo táto právnická osoba. Ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka neobsahujú úpravu, ktorá by osobitne riešila túto otázku. Poukázal na ust. § 853 Občianskeho zákonníka podľa ktorého platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto, ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z

predpokladu, že zákonodarca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Odvolací súd bol preto toho názoru, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). V zmysle § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že škoda je spôsobená právnickou osobou, alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá. Analogicky (§ 853 Občianskeho zákonníka v spojení s § 420 ods. 2 tohto zákonníka), pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Rovnako aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. augusta 2007 sp. zn. I. ÚS 137/07 uviedol, že „podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otázka zodpovednosti za škodu(vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konštituovaná tak, že za škodu, resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody, resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420, ako aj § 11 a nasl. Občianskehozákonníka)“. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné uzavrieť, že v predmetnej veci za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe zodpovedá právnická osoba, v ktorej v čase dopravnej nehody (ktorej dôsledkom bola smrť otca žalobcu) pracoval a plnil úlohy žalovaného vodič, ktorý nehodu zavinil. Len to, že vodič žalovaného viedol jemu zverené vozidlo pod vplyvom alkoholu nemôže zakladať dôvod na záver o excese, ktorý by znamenal, že konanie vodiča nezaväzuje právnickú osobu, ktorej pracovné úlohy pri riadení linkového autobusu plnil. Preto tento odvolací dôvod nemohol byť vyhodnotený ako opodstatnený. K ďalšej odvolacej námietke je potrebné tiež odkázať už na ustálenú judikatúru. Príkladmo možno uviesť nasledujúce rozhodnutia dovolacieho súdu. V rozsudku z 27.októbra 2010 sp. zn. 1Cdo 77/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky za správny označil záver súdov nižších stupňov, že do osobnostných práv oprávnených osôb bolo zasiahnuté zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul ich blízky príbuzný (syn a brat). V rozsudku zo 17.februára 2011 sp. zn. 5Cdo 265/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že„ ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra.Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“. existenciu neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode, konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ajv rozhodnutí z 20.apríla 2011 sp. zn. 4Cdo 168/2009. Vyššie (len ako príklad) uvedené rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu sa uplatňuje ako jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Právny názor, ktorý je uvedený v predchádzajúcich odsekoch tohto rozhodnutia, si osvojuje odvolací súd aj v preskúmavanej veci. Smrť otca žalobcu pri dopravnej nehode, zavinenej výlučne pracovníkom žalovanej právnickej osoby, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Ustanovenie § 13 ods. 1, 2 Obč. zák. fyzickej osobe dotknutej v jej osobnostnej sfére dáva okrem iného právo požadovať z toho dôvodu zodpovedajúce zadosťučinenie, a to či už morálne alebo prípadne i majetkové. Ak Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 za určitých kvalifikovaných podmienok poskytuj možnosť priznať postihnutej fyzickej osobe zadosťučinenie v peniazoch, polom tu súčasne nevymedzuje prípadnú hranicu, či už minimálnu alebo maximálnu pre určenie jej výšky. Ustanovenie § 13 len zdôrazňuje, že zadosťučinenie musí byť primerané. Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa preto ostáva predmetom voľnej úvahy súdu. Odvolací súd je toho názoru, že pre účel určenia výšky priznávaného zadosťučinenia

v peniazoch prvostupňový súd správne vyhodnotil realizované dôkazy. Jeho skutkové závery majú oporu vo výsledkoch dokazovania, pričom sa opierajú o konkrétne a preskúmateľné hľadiska. Pri preukázaných intenzívnych vzťahov žalobcu s otcom pred nehodou a neoddiskutovateľnej závažnosti nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi smrťou blízkej osoby, a tiež zistených okolnostiach, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že úvahou súdu prvého stupňa (§136 O.s.p.) určená výška peňažnej náhrady zodpovedá spravodlivému usporiadaniu pomerov medzi účastníkmi. Vzťah otca a syna boli neopraveným zásahom zamestnanca žalovaného definitívne a neodčiniteľne dňa 11.9.2006 ukončené. Intenzita vzťahu otca so žalobcom pred dopravnou nehodou, ako ju popísal v dôvodoch napadnutého rozhodnutia súd 1.stupňa má oporu vo výsledkoch dokazovania (výsluch žalobcu i svedkýň). Podľa týchto ho nenarušil ani pracovný pobyt žalobcu v zahraničí, pričom aj samotný žalovaný tvrdí v odvolaní, že 4 roky pred smrťou otca už žalobca s ním žil spolu v rodinnom dome.

15. Zo záveru znaleckého posudku č. 38/2014 vyplýva, že znalec vyšetril X. V., C.. XX.XX.XXXX. Po vyšetrení menovanej a po preštudovaní dostupnej dokumentácie odpovedá na otázky položené v uznesení nasledovne. Na otázku č. 1: Akými psychickými poruchami trpí žalobkyňa, ktorá si v tomto konaní uplatňuje nemajetkovú ujmu, či týmito psychickými poruchami trpela aj pred smrťou nebohého manžela W. V., ktorý zomrel pri dopravnej nehode dňa 11.09.2006, ktorý bol vo vzťahu k žalobkyni jej manželom, akej intenzity sú tieto psychické poruchy, či je ich možné liečbou zmierniť, resp. odstrániť, znalec odpovedá: Klinickým vyšetrením znalec nezistil prítomnosť duševnej choroby. Žalobkyňa nemá porušené vnímanie, jej myslenie je v kontakte s realitou, je schopná pamätať si a reprodukovať udalosti. Jej pamäťové schopnosti ani intelekt nejaví známky hrubého poškodenia. Znalec u žalobkyne zistil rekurentnú depresívnu poruchu, stredne ťažkú fázu v liečbe, kde žalobkyňa sa na túto diagnózu lieči na od 20.05.2013 Porucha je charakterizovaná opakovanými epizódami depresie, pri ktorej pacient trpí skleslou náladou, znížením energie a aktivity, je zhoršená schopnosť radovať sa, dochádza k poklesu záujmov a ku zhoršeniu koncentrácie. Je prítomná značná unaviteľnosť i po nepatrnej námahe. K ďalším príznakom patrí zhoršenie sústredenosti a pozornosti, znížené sebavedomie a sebadôvera, pocity viny a bezcennosti, smutný a pesimistický pohľad do budúcnosti, myšlienky na sebapoškodzovanie a samovraždu, poruchy spánku a znížená chuť do jedla. Príčiny ochorenia nie sú presne známe, na ich vzniku sa môže podieľať biologická záťaž, genetické vlohy, psychologická záťaž a vývoj osobnosti. V čase znaleckého vyšetrenia bola žalobkyňa v kompenzovanom stave, jej nálada bola normotýmna, spánok bol farmakogénne navodený, prítomná bola miera anxieta v súvislosti s okolnosťami súdneho konania. Podľa vlastného udania a taktiež podľa zdravotnej dokumentácie pravidelne navštevovala psychiatrickú ambulanciu a užívala ordinované antidepresíva. Podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie mala žalobkyňa prvý kontakt s Psychiatrickou ambulanciou 19.06.2007, teda 9 mesiacov po manželovej tragickej nehode, kedy navštívila Psychiatrickú ambulanciu Psychiatrickej nemocnice v Michalovciach, kde uviedla: „pred 9 mesiacmi tragicky zahynul manžel - narazilo doňho auto, má smútok žiaľ, plačlivosť, čím ďalej sa to zhoršuje, nemôže spať, nechutí jej jesť, neužívala lieky, len občas Diazepam“, kde bol tento stav hodnotený ako Epizóda stredne ťažkej depresie F 32,1 a bola jej ordinovaná antidepresívna liečba. Následne sa na kontrolu dostavila s viac ako ročným časovým odstupom a to 13.10.2008, kde udávala, že :“ nemá sa najlepšie, nekľud, úzkosť, zle spí, málo sa vie zasmiať“, pričom diagnóza bola zmenená na Zmiešanú úzkostnú a depresívnu poruchu F 41.2, kde v liečbe už neboli ordinované antidepresíva, ale anxiolotiká a hypnotiká, následná kontrola bola realizovaná 19.5.2009, kde udávala: „stále sú problémy so spánkom, úzkosť, strach, stále sa nevyrovná so smrťou manžela, je často smutná“, diagnosticky opäť zmenené na Depresívnu epizódu F 32 s návratom k liečbe antidepresívom Túto psychiatrickú liečbu nemožno považovať za štandardnú, nakoľko užívanie antidepresív by malo byť pravidelné a dlhodobé, a taktiež kontroly na psychiatrických ambulanciách sa realizujú v pravidelných, väčšinou mesačných intervaloch a nie podľa potreby s ročnými odstupmi. Na základe znaleckého vyšetrenia a štúdia zdravotnej dokumentácie menovanej znalec dospel k záveru, že u žalobkyne sa po manželovej tragickej nehode rozvinula Postraumatická stresová porucha / F43.1 podľa MKCH-10/,čo je úzkostná porucha, ktorá sa typicky rozvíja po emočne ťažkej, stresujúcej udalosti, ktorá býva traumatizujúca pre väčšinu ľudí. Prejavuje sa okrem iného v prvom rade „znovuprežívaním“ stresu v podobe živých spomienok, opakujúcich sa snov, prežívaním úzkosti pri expozícii okolnostiam pripomínajúcim alebo spojeným so stresorom / „stále sa jej vracala tá nehoda, nemohla ísť ani na cestu, stále tam videla ležať manžela... Bála sa aj ísť autom, že do nej niekto narazí, šoférovať začala po 3 rokoch“/, prítomná býva aj neschopnosť vybaviť si buď čiastočne alebo kompletne niektoré dôležité momenty z obdobia traumy / viď rozpory vo výpovedi žalobkyne - spočiatku udávala, že videla moment zrážky, následne udávala, že jej výhľad zamedzil prechádzajúci

kamión/, prítomné bývajú problémy so zaspávaním, alebo udržaním spánku, podráždenosť, potiaže s koncentráciou, prehnané úľakové reakcie. Priebeh ochorenia býva premenlivý. Okolo 30% pacientov sa spontánne v priebehu času uzdraví, u 40% pretrvávajú miere príznaky, u 20% dôjde síce k zlepšeniu, ale pretrvávajú stredne závažné príznaky a asi u 10 % vôbec k zlepšeniu nedôjde a ochorenie prechádza do rekurentnej depresie. U žalobkyne môžeme povedať, že došlo k postupnému odozneniu tohto ochorenia s pretrvávaním miernych príznakov/ „Po troch rokoch začala už fungovať relatívne normálne.“/. Znalec chce taktiež podotknúť, že podľa dostupnej zdravotnej dokumentácie žalobkyňa nebola psychiatricky liečená pred manželovou tragickou nehodou, ale od roku 2002 jej boli obvodným lekárom predpisované anxiolytiká /Neurol 0,5mg/, čo sú lieky na tlmenie úzkosti, psychického napätia, nepokoja, niekedy aj na podporu spánku , pričom zo zdravotnej dokumentácie nevyplynul dôvod podávania týchto liekov. Prítomnosť iných duševných porúch, resp. chorôb znalec u žalobkyne nezistil. Na otázku č. 2: Posúdiť, či tieto psychické poruchy, ktorými trpí žalobkyňa, ak nimi trpí, boli vyvolané práve dopravnou nehodou, pri ktorej zomrel jej manžel W. V., prípadne niečím iným, znalec odpovedá: V čase znaleckého vyšetrenia bola u žalobkyne diagnostikovaná Rekurentná depresívna porucha, stredne ťažká fáza v liečbe / F33.1 podľa MKCH-10/, kde žalobkyňa sa na túto diagnózu lieči na Psychiatrickej ambulancii B.. Q. S. A. A. C..D.. od 20.05.2013. Na základe klinického vyšetrenia a štúdia dostupnej dokumentácie znalec dospel k záveru, že u žalobkyne sa po manželovej tragickej nehode rozvinula Postraumatická stresová porucha /F43.1 podľa MKCH-10/, čo je úzkostná porucha, ktorá sa typicky rozvíja po emočne ťažkej, stresujúcej udalosti, ktorá býva traumatizujúca pre väčšinu ľudí, ktorá však v priebehu cca 3 rokov postupne odoznela s pretrvávaním miernych príznakov / “Po troch rokoch začala už fungovať relatívne normálne.“P / Vzhľadom k týmto skutočnostiam nie je možné jednoznačne povedať, že rekurentná depresívna porucha, na ktorú sa žalobkyňa v súčasnosti lieči, je vyvolaná práve a iba nehodou jej manžela, aj vzhľadom k tomu, že menovaná po manželovej tragickej smrti bola vystavená aj iným stresujúcim životným okolnostiam ako napr. úmrtie syna. V čase znaleckého vyšetrenia mali na psychický stav žalobkyne negatívny vplyv hlavne úkony spojené sú súdnym konaním vo veci náhrady nemajetkovej ujmy. Na otázku č. 3: Popísať citovú väzbu, ktorá bola medzi žalobkyňou a nebohým W. V., znalec odpovedá: citovú väzbu medzi X. V. a jej manželom nebohým W. V. môže znalec hodnotiť iba na základe výpovede žalobkyne, ktorá udáva: „Mali sme veľmi krásne manželstvo, s manželom sme chodili a s deťmi na ryby, nakoľko manžel bol vášnivý rybár...“ a na základe výpovede jej syna U. V., ktorý udáva: „...Bolo to pekné manželstvo, romantické, bolo veľmi pekné. Žili si harmonickým rodinným životom. Nehádali sa. Ich manželstvo je aj vzorom môjho manželstva. Otec sa venoval v maximálnej miere mame, mama sa venovala otcovi. Žili si pekne, naozaj pekným harmonickým životom.“ Vzhľadom k tomu, že počas vyšetrenia znalec nezistil žiadne iné relevantné skutočnosti hodnotí manželstvo menovaných ako harmonické. Na otázku č. 4, aby sa vyjadril k iným okolnostiam, ktoré by mohli mať vplyv na predmetnú právnu vec znalec odpovedá: Znalec považuje položené otázky za dostatočne zodpovedané, počas vyšetrenia nezistil žiadne iné ako vyššie uvedené skutočnosti.

16. Z vyjadrenia žalobkyne k znaleckému posudku z 03.11.2014 vyplýva, že majú zato, že výsledky znaleckého dokazovania jednoznačne preukázali zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu a majú jasný vplyv aj na výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Ustálená judikatúra v danej oblasti poukazuje na to, že do zásahu do práva na ochranu osobnosti a vzniku práva na peňažnú náhradu za zásah do nemajetkovej ujmy dochádza aj vtedy, ak poškodená osoba netrpí psychickými problémami v dôsledku zásahu. V predmetnom prípade však výsledky dokazovania preukázali príčinnú súvislosť medzi psychickými problémami žalobcu a smrťou manžela. Na podporu týchto tvrdení citujú časti znaleckého posudku: „ Postraumatická stresová porucha / F43.1 podľa MKCH-10/,čo je úzkostná porucha, ktorá sa typicky rozvíja po emočne ťažkej, stresujúcej udalosti, ktorá býva traumatizujúca pre väčšinu ľudí. Prejavuje sa okrem iného v prvom rade „znovuprežívaním“ stresu v podobe živých spomienok, opakujúcich sa snov, prežívaním úzkosti pri expozícii okolnostiam pripomínajúcim alebo spojeným so stresorom / „stále sa jej vracala tá nehoda, nemohla ísť ani na cestu, stále tam videla ležať manžela... Bála sa aj ísť autom, že do nej niekto narazí, šoférovať začala po 3 rokoch“/, prítomná býva aj neschopnosť vybaviť si buď čiastočne alebo kompletne niektoré dôležité momenty z obdobia traumy / viď rozpory vo výpovedi žalobkyne - spočiatku udávala, že videla moment zrážky, následne udávala, že jej výhľad zamedzil prechádzajúci kamión/, prítomné bývajú problémy so zaspávaním, alebo udržaním spánku, podráždenosť, potiaže s koncentráciou, prehnané úľakové reakcie. Na základe klinického vyšetrenia a štúdia dostupnej dokumentácie znalec dospel k záveru, že u žalobkyne sa po manželovej tragickej nehode rozvinula Postraumatická stresová porucha /F43.1 podľa MKCH-10/, čo je úzkostná porucha, ktorá sa typicky rozvíja po emočne ťažkej, stresujúcej udalosti, ktorá býva traumatizujúca pre väčšinu ľudí, ktorá však v priebehu cca 3 rokov postupne odoznela s pretrvávaním miernych príznakov /

“Po troch rokoch začala už fungovať relatívne normálne.“P / Vzhľadom k týmto skutočnostiam nie je možné jednoznačne povedať, že rekurentná depresívna porucha, na ktorú sa žalobkyňa v súčasnosti lieči, je vyvolaná práve a iba nehodou jej manžela, aj vzhľadom k tomu, že menovaná po manželovej tragickej smrti bola vystavená aj iným stresujúcim životným okolnostiam ako napr. úmrtie syna. V čase znaleckého vyšetrenia mali na psychický stav žalobkyne negatívny vplyv hlavne úkony spojené sú súdnym konaním vo veci náhrady nemajetkovej ujmy. Odpoveď: Citovú väzbu medzi X. V. a jej manželom nebohým W. V. môže znalec hodnotiť iba na základe výpovede žalobkyne, ktorá udáva: „Mali sme veľmi krásne manželstvo, s manželom sme chodili a s deťmi na ryby, nakoľko manžel bol vášnivý rybár...“ a na základe výpovede jej syna U. V., ktorý udáva: „...Bolo to pekné manželstvo, romantické, bolo veľmi pekné. Žili si harmonickým rodinným životom. Nehádali sa. Ich manželstvo je aj vzorom môjho manželstva. Otec sa venoval v maximálnej miere mame, mama sa venovala otcovi. Žili si pekne, naozaj pekným harmonickým životom.“ Vzhľadom k tomu, že počas vyšetrenia znalec nezistil žiadne iné relevantné skutočnosti hodnotí manželstvo menovaných ako harmonické. Pre uvedené majú za to, že k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu došlo, vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, žalovaná výška je primeraná zásahu do práva a spôsobeným psychickým problémom a preto navrhujú rozhodnúť tak, ako je uvedené v žalobe a priznať náhradu trov konania.

17. Zo spisu tun. súdu 8Ps/11/2015 vyplýva, že žalobkyňa bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony rozsudkom zo dňa 08.03.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.04.2016. Za opatrovníka žalobkyni bol ustanovený jej syn U. V., C.. XX.XX.XXXX. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že žalobkyňa trpí, čo bolo preukázané vykonaným dokazovaním, duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná a dôsledku ktorej nie je schopná vôbec robiť právne úkony. Súd rozhodol o úplnom pozbavení spôsobilosti menovanej na právne úkony. Súd rozhodol o úplnom pozbavení spôsobilosti menovanej na právne úkony, nakoľko predložený znalecký posudok ako aj ostatné vykonané dôkazy dávajú spoľahlivý podklad pre záver, že úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony menovanej je dôvodné.

18. Z vyjadrenia KOOPERATÍVA, a. s. z 10.10.2016 vyplýva, že do prebiehajúceho konania na tunajšom súde predkladajú Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 301/2012 zo dňa 31.3.2016. Predmetnému dovolaciemu konaniu na Najvyššom súde SR predchádzalo konanie na prvom stupni na Okresnom súde Námestovo (sp. zn. 8C 27/2011) a odvolacie konanie na Krajskom súde v Žiline (sp. zn. 7Co 403/2011), kde odvolací súd pri posudzovaní otázky pasívnej legitimácie žalovanej v 2. rade vychádzal z názoru totožného so súdom prvého stupňa, a to, že pojem škoda v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. nesubsumuje v sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a že táto náhrada nie je predmetom poistného krytia v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) uvedeného zákona, z ktorého dôvodu žalovaná v 2. rade nie je v konaní pasívne legitimovaná. Najvyšší súd SR sa následne v dovolacom konaní zaoberal 2 otázkami zásadného právneho významu, konkrétne: 1. „Či je žalovaná v 2. rade (poisťovňa) v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pasívne legitimovaná na plnenie“ pre prípad, že dovolací súd dôjde k záveru, že nárok žalobcov nie je možné priznať podľa zákona č. 381/2001 Z.z. 2. „Či súd o uplatnenom nároku môže rozhodnúť podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR priamou aplikáciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16. septembra 2009 v spojení s rozhodovacou činnosťou SR“. Ad1) Najvyšší súd SR ako dovolací súd dospel na 1. položenú otázku k jednoznačnému záveru, že povinnosť žalovanej v 2. rade na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a teda žalovaná v 2. rade nie je v konaní o tomto nároku pasívne legitimovaná. Najvyšší súd sa pri rozhodovaní stotožnil s argumentmi žalovaného v 2. rade, keď uviedol, že citované ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. vymedzuje rozsah poistného krytia, a to tým spôsobom, že pod písm. a) až d) tohto ustanovenia obsahuje taxatívny výpočet prípadov, na ktoré sa vzťahuje poistné krytie. Najvyšší súd SR v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 19 ďalej uvádza: „Pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. nestačí vychádzať len zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje...“ „...so zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka“. Najvyšší súd sa taktiež stotožnil s názorom žalovaného v 2. rade, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 19 a 20 poukazuje na pojmovú obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv v slovenskom vnútroštátnom práve. Zároveň uvádza, že podľa slovenskej právnej teórie právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka. Subjektom tohto práva

môže byť preto len fyzická osoba. „Dovolací súd za správny považuje aj záver odvolacieho súdu, že pri nárokoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je možné uplatňovať si nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti dopustila, čo vo vzťahu k odporkyni 2/ - poisťovni - nie je splnené“. Ad2) Pri zodpovedaní druhej položenej otázky dospel dovolací súd k zhodnému záveru, aký v konaní viackrát prezentoval žalovaný v 2.- rade a teda, že priamy účinok tzv. motorových smerníc je vylúčený. Na strane 24 v odôvodnení svojho rozhodnutia explicitne uvádza: „... dovolací súd dospel k záveru, že priamy účinok (čl. 1 ods. 1 druhej smernice, resp. čl. 3 štvrtý pododsek) smernice č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ktorá nahradila prvú smernicu, druhú smernicu a tretiu smernicu, je vylúčený.“ Priamy účinok (priama aplikácia) ustanovení smernice prichádza do úvahy len subsidiárne, ak eurokonformný výklad problematického vnútroštátneho ustanovenia nie je možný, napr. keď členský štát neprijal včas opatrenia potrebné na vykonanie smernice. Aj v takomto prípade je však priamy účinok smerníc vylúčený, ak ide o tzv. horizontálny priamy účinok smernice, kedy by mal byť tento uplatnený v spore medzi jednotlivcami. Dovolací súd tak predmetným rozhodnutím potvrdil doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu, ktorý už v rozsudku z 20. apríla 2011 sp.zn. 4Cdo 168/2009 konštatoval, že pasívna legitimácia poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení nie je daná. Najvyšší súd SR vtedy podal zhodný výklad ustanovenia § 4 Zákona o č. 381/2001 Z.z., z ktorého vyplýva, že predmetné zmluvné poistenie kryje nároky explicitne uvedené v citovanom ustanovení § 4 z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Dovoľujú si zdôrazniť skutočnosť, že Najvyšší súd SR pri svojom rozhodovaní zohľadňoval aj rozhodnutie Súdneho dvora C-22/12 vo veci Hassová proti Petrik a Holingová. Taktiež poukazujú aj na vyjadrenie Najvyššieho súdu SR ohľadom výnimočnosti situácie, kedy súd priznáva odškodnenie za zásah do práv na ochranu osobnosti v peňažnej forme, keď na str. 20 uvádza: „Zásah do práva na ochranu osobnosti sa zásadne odškodňuje v nepeňažnej forme. Možnosť priznať peňažnú náhradu za zásah do práva na ochranu osobnosti sa predpokladá aj v prípade, ak sa primerané morálne zadosťučinenie ukazuje ako nepostačujúce.“ Na základe vyššie uvedeného zotrvávajú na svojom stanovisku, že nároky titulom ochrany osobnosti nie sú predmetom poistného krytia podľa zákona č. 381/2001 Z.z.

19. Zo spisu tun. súdu 8Ps/11/2015 vyplýva, že žalobkyňa bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony rozsudkom zo dňa 08.03.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.04.2016. Za opatrovníka žalobkyni bol ustanovený jej syn U. V., C.. XX.XX.XXXX. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že žalobkyňa trpí, čo bolo preukázané vykonaným dokazovaním duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná a dôsledku ktorej nie je schopná vôbec robiť právne úkony. Súd rozhodol o úplnom pozbavení spôsobilosti menovanej na právne úkony. Súd rozhodol o úplnom pozbavení spôsobilosti menovanej na právne úkony, nakoľko predložený znalecký posudok ako aj ostatné vykonané dôkazy dávajú spoľahlivý podklad pre záver, že úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony menovanej je dôvodné.

20. Z vyjadrenia žalovaného SAD Humenné z 11.10.2016 vyplýva, že predmetom tohto konania je náhrada nemajetkovej ujmy žalobkyne, ktorej sa domáha z dôvodu smrti svojho manžela, ktorú zavinil zamestnanec žalovaného pri dopravnej nehode. V tejto súvislosti opätovne žalovaný vznáša námietku nedostatku pasívnej legitimácie, nakoľko naďalej zotrváva na názore, že v danom prípade je nositeľom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka výlučne škodca, t.j. osoba priamo zodpovedná za zásah do osobnostných práv žalobkyne a to zavineným konaním. Napriek tomu, že R. O. bol v čase dopravnej nehody zamestnancom žalovaného , nie je možné jeho zavinené porušenie povinnosti pri plnení pracovných úloh a to konkrétne požitie alkoholických nápojov pred jazdou, preniesť na žalovaného ako jeho zamestnávateľa, pretože právo žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do jej osobnostných práv je výlučne späté s osobou škodcu. Z týchto dôvodov majú zato, že na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, nemôže byť zaviazaný iný subjekt ako subjekt priamo vinný za vzniknutú nemajetkovú ujmu. Napriek odôvodneniu rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.01.2014, č.k.: 14Co/47/2013-192, žalovaný zotrváva na stanovisku, že v danom prípade nie je pasívne legitimovaným v tomto konaní. Pri posudzovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v súvislosti so zásahom do rodinného života žalobkyne je potrebné vychádzať zo závažnosti nemajetkovej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na nenapraviteľný následok a dôsledky, ktoré tento nenapraviteľný následok vyvolal u dotknutej osoby. V tejto súvislosti je potrebné

poukázať na nasledovné súvislosti, ktoré spočívajú v tom, že napriek tomu, že žalobkyňa bola manželkou poškodeného, majú za to, že poškodený bol osobou vyššieho veku, čo mohlo a malo by mať vplyv aj na výšku majetkovej ujmy. Zároveň žalobkyňa nebola výživou odkázaná na poškodeného, pretože sama mala príjem, čo by tiež malo byť zohľadnené pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Práve v týchto súvislostiach je potrebné posudzovať intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov, ku ktorým došlo neoprávneným zásahom do osobnosti žalobkyne ako fyzickej osoby a tak posudzovať, či je vôbec možné priznať jej sumu 18.300,- eur alebo nižšiu sumu. Rovnako poukazujú na to, že poškodený - manžel žalobkyne trpel pred smrťou cukrovkou, zvýšeným krvným tlakom, a prekonal aj mozgovú príhodu preto tento jeho nepriaznivý zdravotný stav aj vzhľadom na jeho vek by mali byť zohľadnené pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný nechce degradovať bolesť žalobkyne zo smrti jej manžela, ale na druhej strane je nútený poukazovať na to, že žalobkyňa ako manželka starnúcej a chorej osoby musela rátať s možnosťou, že svojho manžela prežije. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujú, aby súd prihliadol na nedostatok pasívnej legitimácie žalovaného a žalobu z tohto dôvodu zamietol. V prípade, ak bude súd rozhodovať o výške nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu, trvajú na tom, že požadovaná výška nezodpovedá intenzite, trvaniu a trvalým nepriaznivým následkom, ktoré nastali v osobnej sfére žalobkyne ako fyzickej osoby vzhľadom na dôsledky, ktoré boli týmto zásahom vyvolané.

21. Z výpovede žalobkyne X. V. vyplýva, že manželstvo s nebohým W. V. uzavreli v roku 1971. V roku 1973 sa im narodil prvý syn. V roku 1976 druhý syn. Medzitým začali stavať dom. Mali veľmi krásne manželstvo, s manželom a s deťmi chodili na ryby, nakoľko manžel bol vášnivý rybár. Následne dom dokončili v roku 1978, začali ho stavať v roku 1976. V roku 1978 sa nasťahovali aj, keď nebol ešte dokončený, nebol ovakovaný, neboli financie, u svokry bývali v jednej izbe s dvomi deťmi. Potom dom dokončil a deti rástli. Manžel pracoval v Humennom v Autoservise. Keď prišla revolúcia ostal doma ako súkromník a ostal doma pracovať. Ona pracovala ako predavačka vo Vranove. Neskôr pomáhala manželovi s papiermi, nakoľko to bolo jednoduché účtovníctvo. Tešili sa keď sa oženil mladší syn. V dobe, keď sa stala nehoda, nevesta bola v 8. mesiaci. Manžel sa tešil, že bude mať vnúčika. Uviedla, že žiadne rozvodové konanie sa neviedlo a ani návrh na rozvod nebol podaný. Keď sa mladší syn sa začal budovať, manžel mu pomáhal. Starší syn otváral firmu a manžel mu tiež pomáhal. Boli štyria a tešili sa, že boli zdraví. Žalobkyňa uviedla, že manžel pred dopravnou nehodou nebol v dôchodku. Jeho čistý mesačný príjem zhruba uviesť nevie, lebo podnikal doma, bolo to okolo 6.000 korún. Ona bola predavačkou, mala okolo 3500,- korún. V súčasnosti poberá dôchodok vo výške 270,00 eur, pričom v tom je zarátaný už aj vdovský dôchodok.

22. Na otázku súdu, či v súčasnosti žije sama a ako žila pred dopravnou nehodou, či žila spolu s deťmi alebo nie uviedla, že pred nehodou žili všetci spolu. Keď manžel zomrel, syn dokončoval dom. Následne žalobkyňa uviedla, že mladší syn zomrel preto starší syn kúpil od nevesty tento dom. Plánovali, že starší syn ostane s nimi. Nevesta po predaji domu si kúpila vo Vranove byt, syn býva v tomto dome, má dcérku. Ona v súčasnosti býva sama. Syn, ktorý zomrel, mal jedného syna L.. Na otázku súdu, vzhľadom na to, že uvádzala, že žije sama, či jej niekto pomáha uviedla, že syn. Uviedla, že pred dopravnou nehodou bola úplne zdravá, brala len lieky na alergiu. Po tej nehode strašne schudla, nemohla jesť. Sestra z Michaloviec ju zobrala za psychológom, on jej dal lieky na spanie, na ukľudnenie, medzitým ju začalo bolieť srdce, začala chodiť za našim lekárom, tlak jej vyskočil, odvtedy sa lieči na tlak. Berie lieky sporadicky, chodí za psychológom.

23. Na otázku svojho právneho zástupcu, aby sa bližšie vyjadrila ku okolnostiam predmetnej dopravnej nehody, nakoľko pri nej bola prítomná, uviedla, že manžel ráno vstal potichu, lebo nevesta spala. Vyprevadil synov do práce. Ona vstala, s tým, že ide popolievať kvety. Manžel povedal, že pôjdu na huby, nakoľko bolo pekne, že ide kúpiť chleba, aby nevesta mala čerstvý. Ona práve polievala pred vchodovými dverami kvety, keď dvihla len tak oči, pretože priamo na cestu majú výhľad a videla, že manžel tam stojí, následne prešiel kamión zakryl ho, potom počula len následne ranu. Bežala tam. Následne sa tam zbehli ľudia a sused jej len povedal, aby išla za nevestou, aby sa nezľakla a nepotratila. Následne tam prichádzali ľudia.

24. Z výpovede pôvodného žalovaného v 2. rade R. O. vyplýva, že v to ráno, keď vstal, necítil, že by bol nejaký nespôsobilý. Z vizuálnej stránky na autobuse nezistil žiadne chyby. Išiel na jazdu. Keď sa vracal z Vranova išlo predo ním auto, ráno je dosť hustá premávka. Keď začal vchádzať do dediny, auto začalo spomaľovať. Menovaný nedával znamenie, myslel si, že spomaľuje len preto, že vchádza do dediny. Zrazu videl, že auto spomaľuje, šľapol na brzdy, brzdový účinok bol slabý, snažil sa strhnúť

volant na chodník, nedalo sa auto obísť a zachytil ho. Na otázku súdu, či požil alkoholické nápoje v ten deň alebo deň predtým uviedol, že deň predtým požil, mal návštevu. Ráno v ten deň alkoholické nápoje nepožil. Žalovaný v 2. rade na otázku právneho zástupcu žalobkyne, či bolo u neho zistené porušenie v súvislosti s požitím alkoholických nápojov uviedol, že mal raz tiež zostatkový alkohol. Jeho následkom bol prepustený z práce. Zhruba na tri, štyri mesiace. Následne žalovaný uvádza, že po tejto dobe ho opätovne zobrali do pracovného pomeru, uviedol, že on chcel nastúpiť do práce. Bol prijatý už len na dobu určitú. Na rok. Bola dohodnutá skúšobná doba.

25. Z vyjadrení Y.. B. Q., zástupkyne žalovaného, na otázku súdu, aby ozrejmila dôvod, pre ktorý po zistení porušenia predpisov v súvislosti s požitím alkoholických nápojov u žalovaného v 2. rade, z akého dôvodu a prečo bol opätovne žalovaný v 1. rade prijatý do pracovného pomeru vyplýva, že pán O. u nich pracoval predtým už zhruba 7 rokov, bol bezproblémový vodič, nikdy predtým nebolo u neho zistené požitie alkoholických nápojov, pri ich pravidelných námatkových kontrolách. Vzorne sa staral o zverený autobus. Boli s nim spokojní, dlho predtým tam pracoval jeho otec. Ide o tzv. generačných vodičov. Pokiaľ ide o prítomnosť alkoholu, bolo to v Humennom, keď obehoval nejaké auto v skorých ranných hodinách, zastavili ho policajti a vtedy bol u neho zistený alkohol. Pre nich to bolo prekvapujúce, že nadýchal. Vtedy to bolo brané ako náhoda, nakoľko deň predtým dostal autobus po generálnej oprave a šiel to oslavovať deň predtým s kolegami. Zo všetkých informácií, ktoré mali garážmajstri a iní, si nevedeli vysvetliť, prečo sa mu toto stalo, keď bol vedený ako vzorný vodič. Riešili to vtedy s okamžitou výpoveďou, riešila to ona. Vypytovala sa, zisťovala všetky okolnosti a zo všetkých informácií, ktoré mala od neho a od kolegov bola presvedčená o tom, že to skutočne bola len náhodná vec. Cez to všetko vtedy pracovný pomer s pánom O. rozviazali. Vzhľadom na to, že mu zobrali vodičský preukaz, nebol spôsobilý vykonávať činnosť pre nich. V roku 2006 - 2007 bol akútny nedostatok vodičov. Nemali skutočne koho poslať na autobus, na linku a on vlastne prišiel následne po niekoľkých mesiacoch s tým, že má opätovne vodičský preukaz. Prišiel aj s otcom aj za ňou a žiadali, že je v zlej životnej situácií, má choré dieťa, tvrdil, že šoférovanie je jeho život, že ho to strašne baví. Rozprávala sa s ním, sľúbil, že nič také v živote už nespraví, že večer si posedí s kamarátmi a ráno ide šoférovať. V tom čase bola presvedčená, že robí správnu vec, že pomáha človeku v núdzi. V živote by ju nenapadlo, že niečo také sa môže stať. Keď sa to stalo, bola ohromená. Spolu so zástupcom išli za pani V.. Sama žalobkyňa im vtedy povedala, že aj oni zamestnávajú ľudí a nedá sa o každom človeku vedieť všetko. Žalovaný v 2. rade mal lekárske osvedčenie o spôsobilosti vykonávať činnosť, mal psychologické potvrdenie, že môže vykonávať funkciu vodiča a mal vodičský preukaz. Policajti teda usúdili, že je spôsobilý byť účastníkom cestnej premávky. Všetky skutočnosti nasvedčovali tomu, že žalovaný v 2. rade je pre nich hotovým spôsobilým vodičom. Nemali dôvod ani najmenší ho nezamestnať. Čo sa týka technického stavu vozidla, vylučuje akékoľvek pochybenie. Hneď po nehode bol autobus odvezený na STK. Autobus mal platné STK, technicky bol autobus spôsobilý. U nich za 30 rokov, čo pôsobí u žalovaného v1. Rade, pre požitie alkoholických nápojov, alebo pre zlý technický stav vozidla, nikdy nebola žiadna dopravná nehoda. Na dotaz súdu zástupkyňa žalovaného v 1. rade, či vie uviesť, ako často sa u vodičov vo všeobecnosti vykonávajú námatkové kontroly na prítomnosť alkoholu a ako to konkrétne bolo u žalovaného v 2. rade, koľko bolo námatkových kontrol alkoholu u neho, uviedla, že tieto okolnosti v súčasnosti nevie uviesť. Všetkých vodičov nemôžu námatkovo kontrolovať. Uviedla, že zhruba raz za týždeň sa robia námatkové kontroly. Ak idú na námatkovú kontrolu na autobusovú stanicu, urobia kontrolu toľkých vodičov, koľkí tam sú. Presne sa to povedať nedá.

26. Z výpovede svedka U. V. vyplýva, že je synom žalobkyne a vie, čo je predmetom konania. Na otázku súdu, aby ozrejmil súdu, aký bol vzťah medzi jeho rodičmi, medzi žalobkyňou a nebohým otcom uviedol, že bolo to pekné manželstvo, romantické, bolo veľmi pekné. Žili si harmonickým rodinným životom. Nehádali sa. Ich manželstvo je aj vzorom jeho manželstva. Otec sa venoval v maximálnej miere mame, mama sa venovala otcovi. Žili si pekne naozaj pekným harmonickým životom. Na otázku súdu, dokedy žil so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti, kedy sa osamostatnil, uviedol, že sa osamostatnil zhruba pred 5 rokmi. Na otázku súdu, aby popísal, ako niesla následky tejto dopravnej nehody jeho matka, nakoľko žili v tom čase v spoločnej domácnosti, uviedol, že po tejto tragickej dopravnej nehode sa im roztrhali rodinné vzťahy, dosť sa venoval mame. Prvé mesiace ani nedokázala bývať v tom dome. Stále mala na očiach predmetnú autonehodu. Stále sa musel o ňu starať. Trebalo s ňou chodiť na nákupy. Chcel, aby začala šoférovať na aute, nakoľko mali ešte jedno auto. Dvakrát sa stalo, napr. keď odbočovala s autom k nám do domu, 2 x buchla do ohrady, s plačom mu oznamovala „U. ja nedokážem odbočiť ku nám domov, stále má túto nehodu pred očami „. osobne ju vtedy posielal, aby vyhľadala nejakú lekársku pomoc. Následne v marci nasledujúci rok bolo ťažké v dome bývať, musel

niečo vymyslieť, aby mamu dostal z domu preč. Posielal ju po liečeniach, má chatu, snažil sa, aby bola aj na chate. Veľmi ťažko sa jej v tom dome žilo. Mala psychické problémy. Keď sa osamostatnil, volala mu s plačom. Aj jemu sa život zmenil, nakoľko sa musel venovať mame. Je to ťažké a veľmi ťažko sa o tom hovorí.

27. Na otázku súdu, vzhľadom na to, že ju posielal na liečenia, aby uviedol, na aké liečenia, kedy sa začala liečiť na psychiatrickej ambulancii, akú pomoc vyhľadala, uviedol, že hneď po nehode chodila do Michaloviec, má tam sestru a tá s ňou chodila na ambulanciu, tak si to pamätá. Následne začala chodiť tu k obvodnému lekárovi aj následne k nejakej psychologičke. Meno presne nevie.

28. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne svedkovi, aby ozrejmil citové vzťahy medzi nebohým k ostatným členom rodiny, svedok uviedol, že mali veľmi pekný rodinný život. Otec sa deťom veľmi venoval. Chodili na ryby, na chaty, nikdy to nebolo tak, že otec ich nechal samých, stále boli ako jedna silná rodina. Keď nejaký ten čas žil v Anglicku, stále rozmýšľali s otcom, že si kúpia chatu, aby mali kde chodiť na ryby. Následne sa to aj stalo a kúpili chatu, chodili tam. Napr. aj teraz sa mu narodila dcéra, boli krstiny, bol smutný z toho, že ju nemohol ukázať otcovi. Otec ich vo všetkom podporoval. Rozbehol väčšiu firmu. Bol mu veľkou oporou. Plánovali si spoločnú budúcnosť.

29. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, aby uviedol aké mali spoločné hobby žalobkyňa a jej nebohý manžel uviedol, že v tej dobe to bolo veľmi veľa. Postavili si spoločne rodinný dom. Chodili spoločne na ryby, na huby. Po kúpaliskách do Maďarska, do Vrbového, na Domašu. Mali rodinných priateľov, k ním chodilo veľa ľudí, mali veľa známych, rodinných priateľov. Otec bol veľmi obľúbený.

30. Z výpovede svedkyne K. X. V. vyplýva, že vie, čo je predmetom konania, účastníkov konania pozná. Bola nepriamo svedkom tejto nehody. Zobudil ju hluk auta. Keď sa prebudila, uvidela svokru ako stála pri aute. Auto bolo tak zničené, že aj ona mala zo začiatku problém určiť, či ide o svokrove auto. Kým sa spamätala z prvého šoku, trvalo to dva-tri minúty, kým sa aj ona obliekla. Pribehla dovnútra. Nebola schopná ani zavolať záchranku. Záchranku privolala ona. Veľmi kričala, bola v totálnom šoku. Záchranku zavolali. Svokra išla ešte s nebohým manželom vtedy do nemocnice. Po tom všetkom bola doma, nakoľko v tom čase bola v ôsmom mesiaci tehotenstva. Všetok čas strávila s ňou a mala tú možnosť ju sledovať ako sa správala. Pre ňu to bol obrovský šok. Nebola pripravená na takú veľkú zmenu. Celý život sa jej zrútil. Trvalo to niekoľko mesiacov. Mala stavy plaču, depresií. Po niekoľkých mesiacoch, keďže videla, že to nezvláda, išla na doporučenie sestry k psychiatrovi. Čo ona spozorovala, stratu manžela nahrádzala napríklad tým, že často nakupovala. Nerozmýšľala racionálne. Čo tiež zbadala, často opakovala tie isté vety. Bola smutná, bola zničená. Taký stav pretrvával rok alebo dva. Predtým mala nádherný vzťah s manželom. Žili vo veľmi dobrom zväzku, keďže tam s nimi bola, videla, že si navzájom prejavovali lásku, že sa rešpektovali vzájomne. Bolo to ukážkové manželstvo. So žalobkyňou žila od októbra 2004 a nehoda sa stala v septembri 2006. Po nehode tam bývali ešte do roku 2012. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu, aby uviedla, aké mali spoločné koníčky, svedkyňa uviedla, že chodili spolu na výlety, na návštevy k rodine, k sestre, na hríby, na Domašu, k synovi na chatu. Pomáhali pri stavbe domu, čo bol aj ich koníček. Pomáhali pri zháňaní majstrov. Mali radosť z toho, že majú deti doma a že im môžu pomôcť a tešili sa aj na príchod vnúčika, no tá nehoda to všetko prekazila.

31. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu, či počula alebo videla, žeby mali pred nehodou žalobkyňa s manželom nejaké osobné problémy, svedkyňa uviedla, že nie, nemali. Nemali žiadne problémy, žili pokojný a šťastný život. Videla, že si vychutnávajú spoločný čas. Ďalšie pojednávania a vypočutia na súde mali pre svokru veľmi ťažký vplyv. Keď bola na súde, následne aj týždeň plakala.

32. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu, aby uviedla, aký bol ďalší vývoj zdravotného stavu, uviedla, že zbadala, bolo to opakovanie sa, nakupovanie, depresívne stavy plaču, hnevu. Preliečilo sa to. Keď sa to preliečilo, lieky prestala brať. Svokra jej vyčítala to, že nešla za psychiatrom a nepovedala mu o všetkých zmenách, na čo nemala čas, nakoľko bola na materskej dovolenke a nemala s kým nechať dieťa. Uviedla, že zhruba po troch rokoch sa to trocha zlepšilo. Následne prišla ďalšia rana do života a to smrť jej manžela. Vytvorila si taký obranný mechanizmus, že toto ani neprijala. Potom v roku 2012 sa odsťahovali so synom. Zhruba ešte rok fungovala v pomerne dobrom stave. Tešila sa, že má kľud, že ju navštevujú deti a zrazu po roku sa jej stav zmenil. Začala mať opäť depresívne stavy, kolísavý tlak a z toho aj panické záchvaty. Potom sa to zhoršilo tak, že v septembri 2014 jej musela privolať záchranku, nakoľko mala už halucinácie. Potom išla na liečenie do Michaloviec a tam jej

diagnostikovali Alzhaimerovú demenciu. Odvtedy prešla dvakrát liečením. Pár mesiacov ešte fungovala sama. Od minulého roku v júni 2015 už potrebovala stálu opatrovateľku. Svedkyňa na otázku právneho zástupcu žalobcu, či vie uviesť, čo uvádzali obyvatelia obce o ich vzťahu, o rodine žalobkyne, uviedla, že to bola šťastná, poctivá a vážená rodina. Myslí si, že boli obľúbení, nakoľko veľa ľuďom pomohli. Uviedla, že často mali bežné návštevy susedov a vychádzali s nimi spolu dobre. Susedia ich informovali o jej stave, nakoľko svokra chcela istý čas všetko zvládnuť sama, avšak oni ich potom informovali, že niečo nie je v poriadku, že je iné správanie, napr. že trikrát prišla na kávu k susede.

33. Podľa Čl.19 ods.1,2 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

34. Podľa ust. § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

35. Podľa ust. § 13 ods. 1,2, 3 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

36. Podľa ust. § 15 OZ o smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

37. Podľa ust. § 16 OZ kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

38. Podľa ust..§ 420 ods.. 1,2 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

39. Je nepochybné, že rešpektovanie práva na súkromie fyzickej osoby, ktoré upravujú vyššie cit. zákonné ustanovenia zahŕňa v sebe aj právo na vytváranie a rozvíjanie sa vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Rodinný život v sebe zahŕňa vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, deťmi, rodičmi bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie a preto neoprávnene narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život.

40. Žalobkyňa sa v tomto konaní domá nahradenia nemajetkovej ujmy, ktorá jej vznikla neoprávneným zásahom do ich súkromia, tým, že jej manžel zomrel následkom dopravnej nehody, ktorú preukázateľne zavinil zamestnanec žalovaného. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že R. O. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul manžela žalobkyne a že za tento trestný čin, ktorého sa týmto dopustil, bol právoplatne odsúdený. Týmto konaním, za ktoré zodpovedá žalovaný ako jeho zamestnávateľ, s poukazom na ust. § 420 OZ, preukázateľne došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov na ochranu osobnosti a to do jej práva na súkromie, ktoré zahŕňa aj ich rodinný život, rodinné vzťahy chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania a to hlavne výpovedi samotných účastníkov konania ako aj svedkov.

41. Dokazovaním bolo preukázané, ako to vyplýva z obsahu trestného spisu, že R. O., ktorý spôsobil predmetnú dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel manžel žalobkyne, bol v čase nehody zamestnancom žalovaného a že v čase dopravnej nehody plnil jeho úlohy. V danom prípade u žalovaného ide preto o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie a na jej nastúpenie sa zavinenie nevyžaduje a preto nemôže byť ani vylúčená dôkazom ospravedlniteľného omylu. Žalovaný ako zamestnávateľ R. O. je preto v zmysle cit. ustanovení § 13 a § 420 Občianskeho zákonníka objektívne zodpovedný za toto konanie. Subjektívny prvok zavinenia má význam len pri prípadnom určovaná výšky nemajetkovej ujmy.

42. Súd taktiež vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že je na mieste uplatnenie ust. § 13 ods.1,2,3 Občianskeho zákonníka, na to, aby bolo priznané žalobkyni aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a že v danom prípade nepostačuje žiadna iná z foriem primeraného zadosťučinenia uvedená v ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka na to, aby bola primerane vyvážená nemajetková ujma žalobkyne.

43. Súd poukazuje na výpovede účastníkov, svedkov ako aj znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že následok konania zamestnanca žalovaného - smrť manžela žalobkyne, mal značný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu a to do jej práva na súkromie, ktorý zahŕňa aj ich rodinný život a rodinné vzťahy. Dokazovaním bola preukázaná veľká intenzita citových väzieb medzi žalobkyňou a jej nebohým manželom W. V., ktorý zomrel tragicky pri dopravnej nehode. Zo znaleckého posudku vyplýva, že znalec u žalobkyne na základe klinického vyšetrenia a štúdia dostupnej dokumentácie dospel k záveru, že u žalobkyne sa po manželovej tragickej nehode rozvinula Postraumatická stresová porucha /F43.1 podľa MKCH-10/, čo je úzkostná porucha, ktorá sa typicky rozvíja po emočne ťažkej, stresujúcej udalosti, ktorá býva traumatizujúca pre väčšinu ľudí.

44. Konaním pracovníka žalovaného, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, konkrétne k zásahu do jej práva na súkromie, ktorého súčasťou je právo na rodinný život, zahrňujúci najmä sociálne a morálne vzťahy s blízkymi príbuznými. Takto vzťah žalobkyne a jej nebohého manžela bol neoprávneným zásahom zamestnanca žalovaného definitívne a neodčiniteľne pri dopravnej nehode ukončený.

45. Z uvedeného je teda možné, podľa názoru súdu, vyvodiť taktiež značný zásah protiprávneho konania zamestnanca žalovaného do osobnosti žalobkyne. Dokazovaním a výsluchom svedkov, tak ako je to vyššie uvedené, bolo preukázané, že medzi žalobkyňou a nebohým boli veľmi dobré medziľudské manželské vzťahy a silná citová väzba.

46. K skonštatovaniu zásahu do osobnostných práva žalobkyne je podľa súdu dospieť aj napriek tomu, že znalec uviedol, že nie je možné jednoznačne povedať, že rekurentná depresívna porucha, na ktorú sa žalobkyňa v súčasnosti lieči, je vyvolaná práve a iba nehodou jej manžela, aj vzhľadom k tomu, že menovaná po manželovej tragickej smrti, bola vystavená aj iným stresujúcim životným okolnostiam, ako napr. úmrtie syna. Aj znalec vlastne potvrdil, že zlý negatívne vplyv na psychický stav žalobkyne mali hlavne úkony spojené so súdnym konaním vo veci náhrady nemajetkovej ujmy, teda to, čo priamo súviselo s úmrtím jej manžela.

47. Z vyššie uvedených dôvodov má súd preto za to, že v danom prípade je namieste poskytnúť žalobkyni aj primerané zadosťučinenie v peniazoch a že iné formy zadosťučinenia nie sú v danom prípade postačujúce.

48. Smrť manžela žalobkyne pri dopravnej nehode, zavinenej výlučne pracovníkom žalovanej právnickej osoby, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Ustanovenie § 13 ods. 1, 2 Obč. zák. fyzickej osobe dotknutej v jej osobnostnej sfére, dáva okrem iného právo požadovať z toho dôvodu zodpovedajúce zadosťučinenie, a to, či už morálne alebo prípadne i majetkové. Ak Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 za určitých kvalifikovaných podmienok poskytuje možnosť priznať postihnutej fyzickej osobe zadosťučinenie v peniazoch, potom tu súčasne nevymedzuje prípadnú hranicu, či už minimálnu alebo maximálnu, pre určenie jej výšky. Ustanovenie § 13 len zdôrazňuje, že zadosťučinenie musí byť primerané. Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa preto stáva predmetom voľnej úvahy súdu.

49. Pre výšku tohto nároku sú stanovené dve kritéria, z ktorých súd musí vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

50. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, kde súd výšku tejto náhrady priznáva na základe toho, že prihliada jednak na nenapraviteľný následok a tiež na dôsledky, ktoré tento nenapraviteľný následok vyvolal u dotknutej osoby.

51. Podmienky pre určenie výšky tohto nároku možno zisťovať značne obtiažne. Po vykonanom dokazovaní súd však dospel k záveru, že medzi žalobkyňou a jej neb. manželom bol silný, dlhoročný, harmonický, emotívny, pevný zväzok. Boli dlhoročnými manželmi. Vzťahy medzi nimi a manželstvo bolo ukážkové. Bol medzi nimi veľmi blízky a harmonický vzťah. Svedčia o tom výpovede svedkov a aj závery podaného znaleckého posudku. Následky dopravnej nehody, pri ktorej zomrel jej manžel, mali pre žalobkyňu nezvratný a neodčiniteľný následok. Vo veľkej miere sa podieľali na zhoršení zdravotného a psychického stavu žalobkyne.

52. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd prihliadol na vysokú intenzitu nepriaznivého následku konania zamestnanca žalovaného, t.j. nečakané usmrtenie blízkeho rodinného príslušníka - manžela žalobkyne a na to, že predmetná dopravná nehoda sa stala pred očami žalobkyne a pre ich domom, čo ešte viac prispelo a malo vplyv na zásah do osobnosti žalobkyne. Súd má za to, že žiadaná výška nemajetkovej ujmy 18.300 eur je primeraná zistenému zásahu do práva na súkromie a práva na rodinný život pri zohľadnení všetkých okolnosti jeho úmrtia, tak ako je to vyššie uvedené a popísané vrátane zistených následkov - t.j. duševnej poruchy vyvolanej práve týmto protiprávnym konaním, zistených citových väzieb medzi nebohým a žalobkyňou, tak ako to vyplýva z podaného znaleckého posudku, výsluchu samotných účastníkov a svedkov.

53. Priznaná suma nie je žiadnou hmotnou satisfakciou, ale určitým gestom slušnosti a spravodlivosti a v žiadnom prípade nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá nastala následkom konania zamestnanca žalovaného. Výška súdom priznanej sumy, podľa názoru súdu, nemôže viesť ani k neprimeranému obohateniu a nie je ani náhradou príjmu, prípadne niečím iným, čo ani v danom prípade, pričom je primeraná pri prihliadnutí na závažnosť vzniknutej ujmy, tak ako to bolo preukázané vykonaným dokazovaním a ako je to vyššie uvedené a tiež aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je nepochybné, že táto udalosť bude mať v živote žalobkyne výrazné a trvalé následky, ktoré nie je možne ničím úplne odstrániť. Vzťah žalobkyne a jej manžela bol neoprávneným zásahom zamestnanca žalovaného definitívne a neodčiniteľne dňa 11.9.2006 ukončený. V konaní boli preukázané intenzívne vzťahy žalobkyne a jej nebohého manžela pred nehodou. Žalobkyni vznikla neoddiskutovateľná závažná nemajetková ujma smrťou blízkej osoby a to tej najbližšej, jej manžela. Deti už mali vlastné rodiny.

54. Súd poukazuje, že viaceré obdobné rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi sa uplatňuje ako jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

55. Súd preto dospel k záveru, že suma, ktorú požaduje žalobkyňa ako nemajetkovú ujmu, 18.300 eur je primeraná všetkým zisteným skutočnostiam a preto žalobe žalobkyne vyhovel. Jej výška sa nevymyká sumám , ktoré boli už v obdobných prípadoch súdmi Slovenskej republiky priznané.

56. Čo sa týka námietky pasívnej legitimácie vznesenej žalovaným, túto súd považuje za nedôvodnú. V predmetnej veci za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe, zodpovedá právnická osoba, v ktorej v čase dopravnej nehody (ktorej dôsledkom bola smrť otca žalobcu) pracoval a plnil úlohy žalovaného vodič, ktorý nehodu zavinil. To, že vodič žalovaného viedol jemu zverené vozidlo pod vplyvom alkoholu, nemôže zakladať dôvod na záver o excese, ktorý by znamenal, že konanie vodiča nezaväzuje právnickú osobu, ktorej pracovné úlohy pri riadení linkového autobusu plnil. V tomto smere je potrebné poukázať na ustálenú súdnu prax.

57. Čo sa týka námietky KOOPERATÍVY poisťovne, a.s., ktorá v tomto konaní vystupovala ako vedľajší účastník a od 01.07.2016 sa zmenila na intervienta, súd konštatuje, že táto nie je dôvodná a poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2013 vo veci C-22/12, Katarína Hassová proti Rastislavovi Petríkovi, Blanke Holingovej, v ktorom rozhodol že čl. 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES sa má vykladať tak, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súdny dvor EÚ v tejto súvislosti vyslovil, že smernica ponecháva členským štátom právo určiť, aká škoda

bude krytá a aké budú podmienky poistenia, no ich sloboda v tomto smere bola neskôr obmedzená (ods. 43 a 46). Medzi jazykovými verziami čl. 3 poslednej vety smernice 2009/103/EHS sú rozdiely, avšak s prihliadnutím na ich účel a štruktúru treba tento pojem interpretovať tak, že medzi škody, ktoré sa musia nahradiť, patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore (ods. 47 až 50). Súdny dvor EÚ navyše dodal, že na veci nič nemení ani zaradenie § 11 a 13 Občianskeho zákonníka do inej časti než úpravy náhrady škody. Ak totiž zodpovednosť poisteného vznikla z dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice (ods. 57 a 58). Uvedený rozsudok jednoznačným spôsobom rieši otázku zodpovednosti poisťovne a jej námietky celkom zjavne ignorujú jasné závery vyslovené Súdnym dvorom EÚ. Uvedeným rozsudkom je prekonaný aj skorší názor Najvyššieho súdu SR v konaní 4Cdo 168/2009, takže právnym názorom v ňom vysloveným sa nemožno ďalej riadiť. Argumenty žalovanej o systematickej odlišnosti nároku na náhradu škody a náhrady nemajetkovej ujmy sú vyvrátené závermi Súdneho dvora EÚ v ods. 57 a 58 uvedeného rozsudku. V rozhodnutí Súdny dvor vykladal právo Európskej únie. Podstatou citovaných odsekov nie je tvrdenie, že nárok podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. je nárokom na náhradu škody podľa práva Slovenskej republiky. V citovaných odsekoch však Súdny dvor zdôrazňuje, že bez ohľadu na systematické zaradenie určitého ustanovenia v národnom právnom predpise, ak toto ustanovenie upravuje občianskoprávnu zodpovednosť vznikajúcu v prípade dopravnej nehody, má sa takéto ustanovenie považovať za „opatrenie... určujúce rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia“ v zmysle čl. 3 prvej a druhej vety smernice 2009/103/EHS. Inak povedané, Súdny dvor v tomto odseku v podstate vyslovil, že pojem „zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel“ používaný v smernici 2009/103/EHS treba vykladať čiastočne autonómne a podradiť podeň aj také nároky, ktoré národné právo nezaraďuje medzi nároky „na náhradu škody“ v prísnom slova zmysle, ak ich podstata je podobná (teda občianskoprávny charakter a vznik v dôsledku protiprávnej udalosti - dopravnej nehody). Už z výkladov v bodoch 7 až 13 tohto rozsudku vyplýva, že z ustanovenia § 13 ods. 2 Obč. zák. vzniká v prípade protiprávnej udalosti - dopravnej nehody nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj v peniazoch. Tento nárok má pritom občianskoprávny charakter a v podstate sa svojou povahou približuje objektívnej zodpovednosti za škodu. Z uvedených dôvodov treba v zmysle záverov citovaného rozsudku Súdneho dvora článok 3 ods. 1 smernice 2009/103/ES vykladať tak, že pod pojem „opatrenie... určujúce rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia“ sa musí zaradiť aj § 13 ods. 2 Obč. zák. upravujúci tento nárok a tento nárok musí byť podľa národného práva krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

58. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

59. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Keďže súd žalobe vyhovel v celom rozsahu, žalobkyňa bola úspešná v rozsahu 100%. Vzhľadom na uvedené, súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v pomere 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súdu vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že
a)neboli splnené procesné podmienky,
b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.